

РЕШЕНИЕ

№ 256

гр. София, 16.04.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 13-ТИ ТЪРГОВСКИ, в публично заседание на двадесет и шести март през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Христо Лазаров

Членове: Женя Димитрова
Жана Ив. Маркова

при участието на секретаря Нина Ш. Вьонг Методиева
като разгледа докладваното от Христо Лазаров Въззивно търговско дело № 20241001000044 по описа за 2024 година

Производството е по реда на глава двадесета ГПК – Въззивно обжалване.

Образувано е по въззивна жалба от ответника - „ДЗИ общо застраховане” ЕАД, чрез юр. Я. срещу решение № 260378 от 25.10.2023г., постановено по т.д. № 1071/2020г., по описа на СГС, VI-22 състав, в частта, с която е осъден да заплати на ищеца - „К.Г.Г.-95“ ЕООД, сумата от 56 225,62 лева, представляваща застрахователно обезщетение за застрахователно събитие „кражба“ на л.а. „Мерцедес Бенц”, модел „МЛ 350 Блутек 4 Матик”, с рег. № *****, настъпило за времето от 00:30 часа на 02.03.2019г. до 10:30 часа на 02.03.2019г. в град Перник, по застрахователна полица за имуществено застраховане № 440118213128298 от 07.11.2018 г., ведно със законната лихва от 08.10.2019г. до окончателното изплащане, сумата от 3 014,31 лева, представляваща лихва за забава върху главница от 56 225,62 лева за периода от 29.03.2019г. до 07.10.2019г. включително и 4 740,44 лева разноски по делото.

Решението не е обжалвано и е влязло в сила в частта, с която са отхвърлени исковете за главница и за законна лихва, на основание чл. 296, т. 2, пр. първо ГПК.

Въззивникът/ответникът – „ДЗИ общо застраховане” ЕАД счита, че в обжалваната част решението е незаконосъобразно и необосновано, постановено при съществено нарушение на съдопроизводствените правила и на материалния закон, поради което е и неправилно. Ответникът твърди, че с отговора на исковата молба е оспорил противозаконното отнемане на процесния автомобил на посочените в исковата молба дата, час и място. Според

въззивника, обстоятелствата при които е изчезнало МПС не съответствали на декларираните от застрахованото лице, поради което ответното застрахователно дружество не било в риск и не дължало изплащане на застрахователното обезщетение. Според въззивника, бил налице изключен риск по т. 2.2.1 от Раздел II от Общите условия(ОУ) на застрахователния договор. Твърди, че в т. 9.1.9. от ОУ било договорено отказ за изплащане на застрахователно обезщетение за щети, настъпили в резултат на действия на застрахования представляващи опит за измама или измама на застрахователя. На следващо място твърди, че по делото липсвали доказателства за покрит риск кражба, тъй като ищецът не е доказал престъпно посегателство върху застрахования автомобил. Според ответника, в случая били налице и двете хипотези на отказ за изплащане на обезщетение – когато застрахованото лице не е изпълнило свое договорно задължение и когато застрахователят не е приел да покрие настъпването на вреди при някаква конкретна хипотеза. На следващо място твърди, че застрахователят е оспорил всички обстоятелства, на които ищецът основавал исковата си претенция. Освен това, застрахованият автомобил не бил предмет на застрахователния договор по „каска“, тъй като бил негоден за експлоатация и поради наличието на тотална щета. Твърди, че при справка в Аутоонлайн излизал снимков материал на автомобил с рама WDC1660241A265290, който бил увреден до степен невъзможна за възстановяване. Моли въззивния съд да отмени решението в обжалваната част, да реши спора по същество и да отхвърли изцяло исковите претенции. Претендира разноски за двете инстанции. В условията на евентуалност прави възражение за прекомерност на заплатеното от ищеца адв. възнаграждение за въззивното производство.

Въззиваемият/ищецът - „К.Г.Г.-95“ ЕООД е подал в срок отговор на въззивната жалба, чрез адв. М.. Счита въззивната жалба за неоснователна, необоснована и недоказана, а обжалваното решение за правилно и законосъобразно. Твърди, че първоинстанционният съд неколкратно давал указания на ответника да докаже защитните си тези, но той не доказал нито едно от възраженията си за неоснователност на исковите претенции. Според въззиваемия, ответникът не представил нито едно доказателство в подкрепа на заявените от него правоизключващи възражения за нищожност на застрахователния договор поради липса на правен интерес, които останали произволни, необосновани и недоказани. От представената от сектор „Пътна полиция“ при ОД МВР-Перник била представена цялата преписка по регистрация на процесния автомобил. От тази преписка се установявало, че издаденото свидетелство за регистрация доказвало правото на собственост върху застрахования автомобил. Представител на ответника е извършил и оглед на автомобила при сключване на застрахователния договор. Моли въззивния съд да потвърди решението в обжалваната част като правилно и законосъобразно. Претендира разноски за въззивното производство, съгласно представен списък по чл. 80 ГПК.

Въззивната жалба е подадена в законния срок, от надлежна страна по делото против подлежащо на възивно обжалване решение на градския съд, същата е допустима, но разгледана по същество е неоснователна.

На основание чл. 269 от ГПК, въззивният съд след служебно извършена проверка на

решението установи, че то е валидно и допустимо в обжалваната част.

Въззивният съд като взе предвид оплакванията в жалбата, доводите на страните и събраните по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

Първоинстанционният съд правилно е установил фактическа обстановка от доказателствата по делото и страните не спорят, че между тях е възникнало валидно застрахователно правоотношение по комбинирана полица „Каско +“ № 440118213128298 от 07.11.2018г., за лек автомобил марка „Мерцедес Бенц“, модел „ML 350“ с ДК № ***** и рама № WDC1660241A265290. Застрахователната сума е 60 000 лева, със срок на застрахователно покритие от 12.29 часа на 07.11.2018г. до 23.59 часа на 06.11.2019г., при уговорена застрахователна премия по застраховката от 3 358 лева, платима на четири вноски от по 839,50 лева. С констативен протокол от 14.11.2018г. е удостоверено, че застрахованият автомобил е снабден с допълнителна защита срещу кражба – безконтактен имобилайзер MAK SHIELD. На 13.11.2018г. представител на застрахователя е извършил оглед на застрахования автомобил, направени са снимки на автомобила и оборудването му, включително и номера на рамата му. Тези констатации са удостоверени в подписан от двете страни протокол № 99067508, в който е посочено, че при огледа не са констатирани липси и увреждания по автомобила. За автомобила – предмет на застрахователната полица е издадено свидетелство за регистрация № 009493540/05.11.2018г., в което е вписан рег. № ***** и рама № WDC1660241A265290. Като собственик на автомобила е посочено дружеството/ищец - „К.Г.Г.-95“ ЕООД. Съгласно клауза „пълно каско“ от общите условия на застрахователя, последният покрива всички щети, причинени от застрахователни събития, покрити по клаузи „Супер“ и „Кражба и грабеж на цяло МПС“, които могат да доведат до пълна загуба или частична щета на застрахованото МПС. Съгласно раздел II, т. 10.5 от ОУ, при настъпване на застрахователно събитие, застрахователят следва да изплати обезщетение на застрахования в срок до 15 работни дни, който започва да тече от деня в който застрахованият е изпълнил задълженията си при настъпване на застрахователното събитие и е представил всички поискани от застрахователя документи, доказващи основанието и размера на претендираното обезщетение. В същия срок застрахователят следва да уведоми писмено застрахования при отказ да изплати обезщетение. При кражба или грабеж на цяло МПС, се дължи застрахователната сума на МПС-то или остатъка от нея, но не повече от действителната стойност на застрахованото МПС към датата на настъпване на застрахователното събитие – раздел II, т. 12.5 от ОУ. Съгласно раздел I, т. 9.3 от ОУ, застрахователят има право да откаже плащане на застрахователно обезщетение, когато във връзка с настъпване на застрахователното събитие, както и при предявяване на застрахователната претенция, застрахованият декларира пред застрахователя и/или пред компетентните органи, обстоятелства за събитието, вида и размера на вредите, несъответстващи на действителните, както и в случаите, в които представи неистински документи или документи с невярно съдържание; при настъпване на кражба на цяло МПС не представи всички обявени заключващи механизми и/или дистанционни управления и/или активиращите устройства/приставки за допълнителна защита, както и когато застрахованият

не е изпълнил задълженията си по раздел I, т. 10.6 от ОУ. В срока на действие на застрахователния договор, за времето от 00.30ч. до 10.30ч. на 02.03.2019г. в град Перник, от паркинг на ул. „Благой Гебрев“, пред бл. 36, застрахованото МПС е противозаконно отнето от неизвестен извършител. Във връзка със случая, на 02.03.2019г. е образувано досъдебно производство № 94/2019г. по описа на 2-ро РУ при ОД на МВР Перник за престъпление по чл. 346, ал. 1 от НК, като впоследствие правната квалификация на деянието е преквалифицирана като престъпление против собствеността по чл. 195, ал. 1, т. 4 вр. чл. 194, ал. 1 от НК и производство е спряно с постановление на РП-Перник от 22.07.2019г. В хода на разследването по това досъдебно производство са извършени оперативно-издирвателни мероприятия, при които е установено, че откраднатото МПС е засечено от камера на АПИ да се движи по гл. път „I-6“, посока с. Драгичево, на 02.03.2019 г. в 2.18 ч., като са прегледани видеозаписи в района, но предвид тъмната част на денонощието и лошата резолюция на камерите, на тях не се вижда рег. № на автомобила и колко лица има вътре в него. На 05.03.2019г. законният представител на застрахованото дружество е подал до застрахователя уведомление за настъпилото застрахователно събитие. Към заявлението са представени и свидетелство за регистрация, I и II част, както и 2 броя ключове и 2 броя имобилайзери на МПС. Във връзка с това заявление е образувана щета № 44012951900063. С писмо изх. № 0-92-6506 от 09.05.2019г., застрахователят е уведомил застрахования за взето решение да не се изплаща застрахователно обезщетение, поради липса на представени доказателства, които да потвърждават настъпването на застрахователното събитие при заявените от застрахования обстоятелства. Видно от приета по делото автотехническа експертиза на вещото лице Й. Й., която е обоснована и компетентна, и правилно е кредитирана от първоинстанционния съд, се установява, че действителната(средна пазарна) стойност на процесния лек автомобил към 02.03.2019г./датата на настъпване на застрахователното събитие/ е в размер на 57 938 лева. При извършеното разчитане по номер на рама в официалния представител на Мерцедес за България, /Силвър стар/ вещото лице дава установените технически характеристика на автомобила, като посочва, че оригиналният /фабричният/ цвят на автомобила е с код 755 – тъмносив металик. В представения от ищеца регистрационен талон и от изготвения снимков материал, при направения оглед на автомобила при сключване на процесната застраховка, застрахованият автомобил е с цвят светло сив металик. Автомобилът е закупен от Германия, където е първоначалната регистрация. Вещото лице е направило справка в Аутоонлайн /застрахователна платформа за споделяне и продажба на увредени автомобили/, чрез предоставен му от ответника акаунт, по номера на вписаната в застрахователната полица рама и е констатирало, че в платформата, при въвеждане на номера на рамата, излиза снимков материал на увреден автомобил. От самите снимки не можело да се идентифицира превозното средство по номера на рамата, като вещото лице не може да каже кой и кога е качил тези снимки. Според вещото лице, сниманото и качено в платформата МПС е увредено до степен на тотална щета. Като се вземат предвид тези увреждания заключава, че възстановяването на това МПС би било почти невъзможно, с оглед неговата безопасна експлоатация. Действителната пазарна стойност на качения в платформата автомобил е 49247 лева, към датата на събитието – 02.03.2019г., при съобразяване на обстоятелството, че

този автомобил е тотално увреден.

Въззивният съд приема от правна страна следното:

Първоинстанционният съд правилно е определил правната квалификация на предявения осъдителен иск за главница - за заплащане на застрахователно обезщетение по чл. 405, ал. 1 КЗ и правната квалификация на двата иска за законна лихва по чл. 409 КЗ.

За да уважи предявеният иск за главница от 56 225,62 лева, първоинстанционният съд е изложил решаващи мотиви, че ищецът е установил при условията на пълно и главно доказване, че между страните е възникнало валидно застрахователно правоотношение, че ищецът е собственика на застрахованото МПС, че е настъпил предвидения в договора риск „кражба”, че застрахованият е изпълнил задълженията си за заявяване на събитието и е представил в уговорените срокове необходимите документи пред застрахователя. Поради тези обстоятелства, следвало да се ангажира отговорността на ответника за заплащане на дължимото застрахователно обезщетение на ищеца, на основание чл. 405, ал. 1, вр. с чл. 386, ал. 2 вр. с чл. 400, ал. 2 КЗ. Приел, че размерът на обезщетеното съответства на размера на вредата към деня на настъпване на застрахователното събитие и не можело да надвишава действителната стойност на вещта към момента на настъпване на застрахователното събитие. Когато е налице пълна увреда се дължало обезщетение в размер на действителната стойност, срещу която вместо застрахованото имущество може да се купи друго със същото качество. Кредитирал е заключението на вещото лице, изготвило съдебно-автотехническа експертиза и приел, че действителната стойност на застрахования автомобил към датата на настъпване на застрахователното събитие е 57 938 лева. Уважил е своевременно направеното възражение от ответника за съдебно прихващане, с негово вземане за дължими трета и четвърта вноски за застрахователна премия в общ размер от 1 712,38 лева.

За да уважи акцесорният иск за лихва до размера от 3 014131 лева, приел, че на 05.03.2019г. застрахованият е представил на застрахователя всички доказателства за установяване на застрахователното събитие и вредите от него. Застрахователят е следвало да извърши плащане в предвидения в чл. 108, ал. 1 КЗ срок /изтекъл на 26.03.2019 г./ и е изпаднал в забава от 27.03.2019 г. В случая ищецът искал присъждане на законна лихва от един по-късен момент – от 29.03.2019 г. и предвид принципа на диспозитивното начало, дължимата законна лихва следвало да бъде присъдена от тази дата. По реда на чл. 162 ГПК е определил с помощта на онлайн лихвен калкулатор, че законната лихва за периода от 29.03.2019г. до 07.10.2019г., върху главницата от 56 225.62 лева, е в размер на 3 014,31 лева.

Неоснователно е възражението на въззивника, че декларираният от ищеца обстоятелства при завеждане на щетата не съответствали на събраните данни относно противозаконното отнемане на автомобила, който представлявали изключен риск по т. 2.2.1. от Раздел II на ОУ към застрахователния договор.

Във въззивната жалба няма твърдения за конкретни обстоятелства, които ищецът да не е посочил пред застрахователя. Ищецът е уведомил компетентните органи, че застрахованият автомобил е откраднат на 02.03.2019г. и е посочил времеви период от 00.30 часа до 10.30

часа. Образувано е досъдебно производство от РУ при ОД на МВР град Перник, което е установило движение на откраднатия автомобил на 02.03.2019г. в 2.18 часа. Това производство е спряно от прокуратурата. При това главно и пълно доказване от ищеца, в тежест на ответника е да установи, че противозаконното отнемане на процесния автомобил не са настъпили на посочените в исковата молба дата, час и място. При липсата на насрещно доказване от ответника, това твърдение е недоказано и неоснователно.

По същите съображения са неоснователни и твърденията във въззивната жалба, че не било доказано престъпно посегателство на заявената кражба, както и че по делото липсвали доказателства за покрит риск кражба.

Неоснователно е възражението на въззивника, че бил налице изключен риск по т. 2.2.1 от Раздел II от Общите условия на застрахователния договор. Ищецът е придобил правото на собственост върху застрахования автомобил с договор за продажба от 05.11.2018г., сключен в законоустановената форма по чл. 144, ал. 1 от ЗДвП. Въз основа на този договор на ищеца е издадено свидетелство за регистрация № 009493540/05.11.2018г., който е официален свидетелстващ документ, досежно установяване правото на собственост върху процесния автомобил. В този смисъл е и цитираната от първоинстанционния съд трайно установена и непротиворечива практика на съдилищата: решение № 874/18.11.2009 г., по гр. д. № 4074/08г., III гр.о на ВКС и решение № 792/12.01.2011 г., по гр. д. № 281/10 г., III гр.о на ВКС. При наличието на официален свидетелстващ документа, в доказателствена тежест на ответника е да установи при условията на главно и пълно доказване, че ищецът не е собственик на застрахования автомобил, което не е сторено по делото.

Неоснователно е твърдението на въззивника, че застрахователят правомерно е отказал да заплати застрахователно обезщетение за щети, настъпили в резултат на действия на застрахования представляващи опит за измама или измама на застрахователя, на основание т. 9.1.9. от ОУ.

Наличието на интернет сайт, в който е посочен номера на шасито на процесния автомобил и снимки за неговото тотално увреждане, не може да опровергава доказателствената стойност на факти, установени с официален свидетелстващ документ(свидетелство за регистрация на МПС) и на договора за покупко-продажба на същото МПС. Съгласно разпоредбата на чл. 154 ГПК, ответникът следва да установи твърдения факт при условията на пълно и главно доказване, което отново не е сторено по делото. Застрахователят не е доказал, че застрахованият автомобил е идентичен с автомобила посочен в сайта и следва да понесе тежестта от недоказването на този факт. Още повече, че тази застрахователна измама също трябва да бъде доказана и то по надлежния ред на НПК, или когато това е недопустимо по реда на чл. 124, ал. 5 от ГПК. В този смисъл е и трайно установената и непротиворечива практика на ВКС, която изцяло се споделя от настоящия съдебен състав - решение № 102 от 02.10.2012г., по т.д. № 615/2011г. на ВКС, ТК, I т.о., решение № 207 от 13.01.2017г., по т.д. № 3394/2015г. на ВКС, ТК, II т.о., решение № 124 от 04.08.2015г., по т.д. № 440/2014г. на ВКС, ТК, I т.о., решение № 77 от 16.07.2015г., по т.д. № 1048/2014г. на ВКС, ТК, II т.о., решение № 185 от 05.03.2014г., по т.д. 350/2012г. на ВКС, ТК, I т.о., решение № 49 от

29.07.2013г., по т.д. № 840/2012г. на ВКС, ТК, I т.о., решение № 211 от 06.12.2012г., по т.д. № 1029/2011г. на ВКС, ТК, II т.о., решение № 313 от 06.03.2019г., по т.д. № 3012/2017г. на ВКС, ТК, II т.о. и много други.

Съгласно разпоредбата на чл. 409 КЗ, застрахователят дължи законната лихва за забава върху дължимото застрахователно обезщетение след изтичане срока по чл. 405 КЗ, освен в случаите на чл. 380, ал. 3 КЗ. По делото не се спори, че всички документи са били предадени на застрахователя, като изрично е отбелязано и посочването на банкова сметка от застрахования. По делото няма твърдения, че към уведомлението не са били представени нужните на застрахователя документи за произнасянето му. Следователно от 27.03.2019г. застрахователят е изпаднал в забава за периода до предявяването на исковата молба - 07.10.2019г. СГС правилно е изчислил, че размерът на законната лихва е в размер на 3 014,31 лева, за която сума правилно е уважен от първоинстанционния съд, съгласно принципа на диспозитивното начало, на основание чл. 6, ал. 2 от ГПК.

С оглед основателността на иска за главница, досежно своята акцесорност, основателен е и иска по чл. 409 от КЗ, за заплащане на законна лихва за забава върху сумата от 56 225,62 лева и за периода от 08.10.2019г./предявяване на исковата молба/ до окончателното плащане на главницата.

Въззиваемият/ищецът претендира разноски за въззивното производство за платено адв. възнаграждение в размер на 2 000 лева, които видно от договора за правна помощ, са били реално платени в брой и са доказателство за това обстоятелство, на основание т. 1 от ТР № 6/2012г. на ОСГТК на ВКС.

Неоснователно е възражението на ответника за прекомерност на заплатеното от ищеца адв. възнаграждение за въззивното производство. Предмет на делото във въззивното производство е иск за главница в размер на 56 225,62 лева, иск за обезщетение за законна лихва в размер на 3 014,31 лева и иска за законна лихва върху главницата, считано от неговото предявяване до окончателното ѝ заплащане. При материален интерес от 59 239,93 лева, адвокатско възнаграждение в размер на 2 000 лева не е прекомерно. Във въззивната жалба са наведени множество правоизключващи възражения и твърдения, които обуславят, както правна така и фактическа сложност. Следователно ответникът следва да бъде осъден да заплати на ищеца сумата от 2 000 лева разноски за въззивното производство.

Предвид гореизложеното, първоинстанционното решение е законосъобразно и правилно, и следва да се потвърди с препращане от въззивния съд в останалата част към мотивите на първоинстанционния съд, на основание чл. 272 ГПК.

Така мотивиран, Софийският апелативен съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 260378 от 25.10.2023г., постановено по т.д. № 1071/2020г., по описа на СГС, VI-22 състав, в частта, с която „ДЗИ общо застраховане ” ЕАД, ЕИК

121718407 е осъден да заплати на „К.Г.Г.-95“ ЕООД, ЕИК204292575 сумата 56 225,62 лева, представляваща застрахователно обезщетение за застрахователно събитие „кражба“ на л.а. „Мерцедес Бенц“, модел „МЛ 350 Блутек 4 Матик“, с рег. № *****, настъпило за времето от 00:30 часа на 02.03.2019г. до 10:30 часа на 02.03.2019г. в град Перник, по застрахователна полица за имуществено застраховане № 440118213128298 от 07.11.2018г., ведно със законната лихва от 08.10.2019г. до окончателното изплащане, сумата от 3 014,31 лева, представляваща лихва за забава върху главница от 56 225.62 лева за периода от 29.03.2019г. до 07.10.2019г. включително.

ОСЪЖДА „ДЗИ общо застраховане ” ЕАД, ЕИК 121718407 да заплати на „К.Г.Г.-95“ ЕООД, ЕИК204292575 сумата от 2 000/две хиляди/ лева, представляваща разноски за въззивното производство.

Решението подлежи на касационно обжалване пред ВКС, в едномесечен срок от връчването на препис на страните, при условията на чл. 280, ал. 1 и ал. 2 ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____